

WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI
(trzecia izba w składzie powiększonym)
z dnia 19 października 2005 r. *

W sprawie T-324/00

CDA Datenträger Albrechts GmbH, z siedzibą w Albrechts (Niemcy), reprezentowana przez adwokatów T. Schmidta-Köttersa oraz D. Uwera, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

popierana przez

Republikę Federalną Niemiec, reprezentowaną przez W.D. Plessinga oraz T. Jürgensena, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokata R. Bierwagena,

interwenient,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez K.D. Borchardta oraz V. Kreuzschitzta, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez C. Koeniga, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: niemiecki.

popieranej przez

ODS Optical Disc Service GmbH, z siedzibą w Hamburgu (Niemcy), reprezentowaną przez adwokatów I. Brinkera oraz U. Soltésza, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenient,

mającej za przedmiot wnioszek o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2000/796/WE z dnia 21 czerwca 2000 r. w sprawie pomocy przyznanej przez Niemcy spółce CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Turyngia) (Dz.U. L 318, str. 62),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(trzecia izba w składzie powiększonym),

w składzie: J. Azizi, prezes, R. García-Valdecasas, J.D. Cooke, M. Jaeger i F. Dehousse, sędziowie,

sekretarz: D. Christensen, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 5 maja 2004 r.

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Artykuł 87 WE stanowi:

„1. Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. [...]”.

2 Artykuł 88 WE stanowi:

„1. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi stale bada systemy pomocy istniejące w tych państwach. Proponuje im ona stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie wspólnego rynku.

2. Jeżeli Komisja stwierdzi, po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, że pomoc przyznana przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 87 lub że pomoc ta jest

nadużywana, decyduje o zniesieniu lub o zmianie tej pomocy przez dane państwo w terminie, który ona określa [...]”.

- 3 Zgodnie z art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] WE (Dz.U. L 83, str. 1):

„1. W przypadku gdy Komisja uznaje, że informacje dostarczone przez zainteresowane państwo członkowskie [...] nie są kompletne, może wystąpić z wnioskiem o udzielenie wszelkich koniecznych informacji dodatkowych. W przypadku gdy państwo członkowskie udzieli odpowiedzi na taki wniosek, Komisja informuje państwo członkowskie o otrzymaniu odpowiedzi.

2. W przypadku gdy zainteresowane państwo członkowskie nie dostarczy informacji, o które wystąpiono z wnioskiem w terminie wyznaczonym przez Komisję lub dostarczy informacje niekompletne, Komisja wysyła ponaglenie, przewidujące właściwy dodatkowy termin, w którym informacje mają być dostarczone.

[...]”

- 4 Artykuł 6 rozporządzenia nr 659/1999 stanowi ponadto:

„1. Decyzja o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, wstępną ocenę Komisji odnośnie do charakteru pomocowego proponowanego środka i określa wątpliwości co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem. Decyzja wzywa zainteresowane państwo członkowskie i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie, który zwykle nie przekracza jednego miesiąca.

W należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może przedłużyć wyznaczony termin.

[...]”

5 Według art. 10 rozporządzenia nr 659/1999:

„1. W przypadku gdy Komisja posiada informacje pochodzące z niezależnego źródła, dotyczące domniemanej pomocy przyznanej bezprawnie, bada informacje bezwzględnie.

2. W przypadku gdy to konieczne, Komisja występuje do zainteresowanego państwa członkowskiego z wnioskiem o udzielenie informacji. [...] art. 5 ust. 1 i 2 stosuje się *mutatis mutandis*.

3. W przypadku gdy pomimo ponaglenia wystosowanego zgodnie z art. 5 ust. 2 zainteresowane państwo członkowskie nie dostarcza wnioskowanych informacji w terminie wyznaczonym przez Komisję lub jeżeli dostarcza informacje niekompletne, Komisja może w formie decyzji wymagać dostarczenia informacji (zwanej dalej „nakazem udzielenia informacji”). Decyzja określa, jakie informacje są wymagane i wyznacza stosowny termin, w jakim informacje te mają zostać dostarczone”.

6 Artykuł 13 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 stanowi:

„Badanie pomocy, która mogła zostać przyznana bezprawnie, skutkuje decyzją na podstawie art. 4 ust. 2, 3 lub 4. W przypadku decyzji o wszczęciu formalnej

procedury dochodzenia postępowanie zostaje zakończone w drodze decyzji podjętej zgodnie z art. 7. Jeżeli państwo członkowskie nie zastosuje się do nakazu udzielenia informacji, decyzja zostaje podjęta na podstawie dostępnych informacji”.

7 Zgodnie z art. 14 tego samego rozporządzenia:

„1. W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu [odzyskania] pomocy od beneficjenta (zwaną dalej »decyzją o windykacji [odzyskaniu«). Komisja nie wymaga [odzyskania] pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego.

2. Pomoc podlegająca windykacji [odzyskaniu] na podstawie decyzji o [odzyskaniu] obejmuje odsetki naliczone według właściwej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki są płatne od dnia, w którym pomoc przyznana bezprawnie została udostępniona beneficjentowi do daty jej [odzyskania].

3. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydanego zgodnie z art. [242 WE], [odzyskanie] zostaje przeprowadzon[e] bezzwłocznie i zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym zainteresowanego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidują one bezzwłoczne i skuteczne wykonanie decyzji Komisji. W tym celu oraz w wypadku postępowania przed sądami krajowymi, zainteresowane państwa członkowskie podejmują wszelkie konieczne kroki, jakie dostępne są w ich odpowiednich systemach prawnych, włącznie ze środkami tymczasowymi, bez uszczerbku dla prawa wspólnotowego”.

- 8 Artykuł 16 rozporządzenia nr 659/1999, zatytułowany „Pomoc świadczona niezgodnie z przeznaczeniem [Nadużycie pomocy]”, przewiduje:

„Z zastrzeżeniem art. 23 Komisja może w przypadkach pomocy świadczonej niezgodnie z przeznaczeniem [nadużycia pomocy] wszcząć formalną procedurę dochodzenia zgodnie z art. 4 ust. 4. Artykuły 6, 7, 9, 10 i 11 ust. 1, art. 12, 13, 14 i 15 stosuje się *mutatis mutandis*”.

- 9 Wreszcie, w 1994 r. Komisja przyjęła wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 368, str. 12), które to wytyczne zostały zmienione w 1997 r. (Dz.U. C 283, str. 2) (zwane dalej „wytycznymi dotyczącymi pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji”).

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 10 W drodze decyzji 2000/796/WE z dnia 21 czerwca 2000 r. w sprawie pomocy przyznanej przez Niemcy spółce CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Turyngia) (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”) Komisja zajęła stanowisko w kwestii legalności pomocy finansowej przyznanej w latach 1991–1995 przez różnego rodzaju niemieckie instytucje publiczne zakładowi produkującemu płyty kompaktowe (zwane dalej „płytami CD”) i akcesoria do nich, mającemu siedzibę w Albrechts, w kraju związkowym Turyngii (zwanemu dalej „wytwórcią płyt CD w Albrechts”).

A — *Ogólny kontekst*

- 11 W zaskarżonej decyzji Komisja rozróżniła trzy etapy, a mianowicie, po pierwsze, etap zakładania przedsiębiorstwa, po drugie, etap jego restrukturyzacji i wreszcie, nabycie pewnych aktywów przedsiębiorstwa przez spółkę MediaTec Datenträger GmbH (zwaną dalej „MTDA”).

1. Etap zakładania przedsiębiorstwa (lata 1990–1992)

- 12 Z zaskarżonej decyzji wynika, że wytwórnia płyt CD w Albrechts została utworzona na podstawie umowy joint venture zawartej w dniu 20 lutego 1990 r. pomiędzy, z jednej strony (państwowym) kombinatem VEB Robotron, z siedzibą w Dreźnie, w kraju związkowym Saksonii (zwanym dalej „Robotron”), a, z drugiej strony, spółką R. E. Pilz GmbH & Co. Beteiligungs KG (zwaną dalej „PBK”), należącą do grupy Pilz z siedzibą w Kranzbergu, w kraju związkowym Bawarii (zwanej dalej „grupą Pilz”). Na kapitał zakładowy przedsiębiorstwa joint venture nazwanego „Pilz & Robotron GmbH & Co. Beteiligungs KG” (zwanego dalej „przedsiębiorstwem joint venture”) składały się w dwóch trzecich udziały Robotronu i w jednej trzeciej udziały PBK. Przedsiębiorstwo joint venture zajmowało się wytwarzaniem płyt CD oraz opakowań i akcesoriów do nich. Reiner Pilz, dyrektor zarządzający grupy Pilz, zarządzał także przedsiębiorstwem joint venture (motyw 11 zaskarżonej decyzji).
- 13 Dla celu realizacji celu określonego w umowie spółki przedsiębiorstwo joint venture zawarło w dniu 29 sierpnia 1990 r. z należącą do grupy Pilz spółką Pilz GmbH & Co. Construction KG (zwaną dalej „Pilz Construction”) umowę o dzieło, której przedmiotem była budowa „pod klucz” zakładu produkcyjnego płyt CD za ryczałtową cenę 235,525 miliona DEM. Do tych kosztów należało jeszcze dodać koszty uzbrojenia działki, szacowane na 7,5 miliona DEM (motywy 12 i 20 zaskarżonej decyzji).

- 14 Ponadto aneksem z dnia 26 maja 1992 r. dwóch wspólników przedsiębiorstwa joint venture zawarło umowę przewidującą wzrost zdolności produkcyjnej płyt CD i opakowań do nich. W związku z tym uzgodniono kwotę w wysokości 39 milionów DEM, która odpowiadała dostawom i usługom niezbędnym do realizacji tego zamierzenia (motyw 22 zaskarżonej decyzji).
- 15 Aby sfinansować tę inwestycję, przedsiębiorstwo joint venture, Robotron i PBK zaciągnęły w jednym z konsorcjów bankowych pożyczkę na niezbędne w tym celu kwoty. Te kredyty bankowe - w części lub w całości — były zabezpieczone gwarancjami [udzielonymi przez] Treuhandanstalt — agencję publiczną odpowiedzialną za finansowanie prywatyzacji przedsiębiorstw w dawnej Niemieckiej Republice Demokratycznej (zwaną dalej „THA”) oraz przez kraj związkowy Bawarii. Ponadto kraje związkowe Turyngii i Bawarii — ten ostatni za pośrednictwem Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung, bawarskiej agencji krajowej właściwej do spraw finansowania infrastruktury (zwaną dalej „LfA”) — przyznały przedsiębiorstwu joint venture [pewne] subwencje i dotacje inwestycyjne.
- 16 Ponadto na etapie tworzenia wytwórni płyt CD w Albrechts kilkakrotnie przenoszono własność udziałów przedsiębiorstwa joint venture. Najpierw, z powodu likwidacji Robotronu przez THA w 1992 r., stanowiące jego własność udziały w przedsiębiorstwie joint venture zostały odsprzedane PBK. Następnie PBK ze swej strony przeniosła [własność] niemal wszystkich swoich udziałów w przedsiębiorstwie joint venture na spółkę Pilz GmbH & Co. Compact Disc KG, także należącą do grupy Pilz (zwaną dalej „Pilz Compact Disc”) w taki sposób, że przedsiębiorstwo joint venture stało się spółką zależną od tej ostatniej. Wreszcie, w dniu 24 listopada 1992 r., wskutek tego przeniesienia własności udziałów oraz przeniesienia siedziby do Albrechts, przedsiębiorstwo joint venture zmieniło firmę na Pilz Albrechts GmbH (zwane dalej „PA”). Natychmiast po tym przeniesieniu zostało ono włączone do centralnego systemu zarządzania środkami pieniężnymi grupy Pilz (motywy 13 i 14 zaskarżonej decyzji).

2. Etap restrukturyzacji (lata 1993–1998)

- 17 Wytwórnia płyt CD w Albrechts rozpoczęła działalność w 1993 r. Już na początku doświadczyła poważnych trudności i znacznie się zadłużyła (motyw 15 zaskarżonej decyzji).
- 18 Aby naprawić tę sytuację, w dniu 7 marca 1994 r. uczestniczące w finansowaniu budowy wytwórni płyt CD w Albrechts: grupa Pilz (w tym także PA), banki i instytucje publiczne [THA, LfA, Thüringer Industriebeteiligungsgesellschaft (zwaną dalej „TIB”) oraz Thüringer Aufbaubank (zwany dalej „TAB”)] zawarły porozumienie mające na celu uzdrowienie przedsiębiorstwa. W ramach tego porozumienia spłacono — w całości lub w części — dużą część kredytów bankowych, które zostały udzielone na budowę wytwórni płyt CD. Ponadto na podstawie tego porozumienia TIB nabyła od PA 98%, a TAB 2% jej udziałów, ze skutkiem wstecznym od dnia 1 stycznia 1994 r., a PA przestała wskutek tego być częścią grupy Pilz. Począwszy od października 1994 r. spółka ta zmieniła nazwę na CDA Compact Disc Albrechts GmbH (zwaną dalej „CD Albrechts”) (motywy 15 i 17 zaskarżonej decyzji). W latach 1994–1995 TAB i LfA udzieliły ponadto CD Albrechts kilku kredytów.
- 19 Jednocześnie w 1994 r. władze niemieckie zorientowały się, że duża część pomocy finansowej udzielonej w celu zbudowania wytwórni płyt CD w Albrechts została skierowana, między innymi w ramach istniejącego w grupie Pilz centralnego systemu zarządzania środkami pieniężnymi, do innych należących do tej grupy spółek. Ponadto w dniu 25 lipca 1995 r. zostało wszczęte postępowanie upadłościowe

obejmujące aktywa wszystkich spółek należących do grupy Pilz. Wreszcie, Reiner Pilz został skazany na karę pozbawienia wolności za oszukańcze bankructwo oraz inne przestępstwa (motyw 16 zaskarżonej decyzji).

3. Nabywanie niektórych aktywów przez MTDA

20 Ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1998 r. MTDA — spółka zależna w 100% od TIB, która prowadzi działalność przede wszystkim w dziedzinie produkcji wysokowydajnych nośników danych, między innymi płyt CD (CD-ROM) z możliwością nagrywania i DVD — nabyła część aktywów należących do CD Albrechts, a mianowicie środki trwałe i obrotowe, a także jej techniczne know-how i [strukturę] dystrybucji (motyw 18 zaskarżonej decyzji).

21 Równocześnie z tą transakcją firma CD Albrechts została zmieniona na LCA Logistik Center Albrechts GmbH (zwaną dalej „LCA”), a firma MTDA — na CDA Datenträger Albrechts GmbH (zwaną dalej „CDA”). LCA pozostała jednak właścicielem działki niezbędnej do prowadzenia działalności, znajdujących się na niej budynków, infrastruktury technicznej, a także urządzeń logistycznych. Ponadto LCA i CDA zawarły umowę, której przedmiotem była wymiana świadczeń [pomiędzy jej stronami], która stanowiła, z jednej strony, umowę dzierżawy z rocznym czynszem w wysokości 800 000 DEM, a z drugiej strony, umowę o wykonanie usług o wartości około 3 milionów DEM rocznie, w zależności od rozmiarów sprzedaży (motyw 19 zaskarżonej decyzji).

22 Wreszcie, w dniu 22 września 2000 r. w ramach postępowania upadłościowego LCA zwróciła się z wnioskiem o postawienie jej w stan likwidacji.

B — *Przebieg postępowania administracyjnego*

- 23 Dowiedziawszy się z prasy, że władze niemieckie przyznały pomoc na budowę wytwórni płyt CD w Albrechts, Komisja w październiku 1994 r. zwróciła się do Republiki Federalnej Niemiec o udzielenie jej informacji dotyczących tej pomocy. Następnie pomiędzy władzami niemieckimi a Komisją miała miejsce intensywne wymiana pism oraz różnego rodzaju spotkania (motywy 1–3 zaskarżonej decyzji).
- 24 Pismem z dnia 17 lipca 1998 r. (zwanym dalej „decyzją o wszczęciu”) Komisja poinformowała Republikę Federalną Niemiec o decyzji o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia na podstawie art. 88 ust. 2 WE. Do pisma tego załączono listę pytań skierowanych do władz niemieckich. Decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 15 grudnia 1998 r. [Komunikat Komisji w sprawie pomocy państwa przyznanej przez rząd niemiecki na stworzenie CD Albrechts GmbH w Turyngii (uprzednio [g]rupa Pilz, Bawaria), skierowany w zastosowaniu art. [88 ust. 2] WE do pozostałych państw członkowskich i innych podmiotów zainteresowanych Dz.U. C 390, str. 7].
- 25 Władze niemieckie zareagowały na decyzję o wszczęciu wysłaniem różnego rodzaju pism zawierających dodatkowe informacje. Pomiędzy tymi władzami i przedstawicielami Komisji doszło do kolejnych spotkań.
- 26 Stwierdziwszy jednak, że dostarczone przez władze niemieckie informacje nie stanowią zadowalającej odpowiedzi na jej pytania, Komisja zażądała, pismem z dnia 22 lipca 1999 r., aby udzielono jej odpowiedzi najpóźniej do dnia 31 sierpnia 1999 r. Po złożeniu wniosku o przedłużenie tego terminu w dniu 28 lipca 1999 r. oraz po odbyciu w dniu 23 września 1999 r. w Brukseli kolejnej rozmowy z przedstawicielami Komisji, władze niemieckie przekazały dalsze informacje.

- 27 Ponadto po upływie terminu wskazanego w decyzji o wszczęciu, zgłosiły się, w charakterze zainteresowanych stron, spółka CDA, a także spółka Point Group Ltd — konkurent CDA — i przedstawiły Komisji swe uwagi.
- 28 Wreszcie, w dniu 21 czerwca 2000 r. Komisja zakończyła procedurę, wydając zaskarżoną decyzję.

C — Ustalenie stanu faktycznego i ocena prawna

- 29 Komisja dokonała osobnej oceny pomocy finansowej przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na etapach: zakładania [przedsiębiorstwa], jego restrukturyzacji i, wreszcie, w ramach nabycia przez MTDA niektórych aktywów CD Albrechts.

1. Pomoc finansowa przyznana przez Republikę Federalną Niemiec na etapie zakładania przedsiębiorstwa

- 30 W zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła pięć różnych przypadków pomocy finansowej, która została udzielona na etapie zakładania przedsiębiorstwa. W tabeli poglądowej, znajdującej się w motywie 32 zaskarżonej decyzji, pomoc ta została opisana w następujący sposób:

	Rodzaj pomocy	Kwota w milionach DEM	Beneficjent	Przyznana przez	Data	Podstawa prawna
1	Gwarancja 100% (początkowo do 80%) kwoty 52,7 miliona DEM	54,7	PBK	LfA	1991 r.	Ustawa o przejmowaniu gwarancji państwowych i gwarancji udzielonych przez Wolne państwo Bawarii
2	Subwencje i dotacje inwestycyjne	19,42	Przedsiębiorstwo joint venture	LfA	lata 1991–1992	Zadanie stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej”, ustawa o dotacjach inwestycyjnych
3	Zrzeczenie się wierzytelności	3,0	PBK	LfA	1994 r.	Brak
4	Gwarancja do 100% kwoty	190,0	Robotron, przedsiębiorstwo joint venture	THA	199[2] r.	System (pomocy) THA
5	Subwencje i dotacje inwestycyjne	63,45	Przedsiębiorstwo joint venture; a począwszy od 24.11.1992 r., PA	Turyngia	lata 1991–1993	Zadanie stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej”, ustawa o dotacjach inwestycyjnych
Razem		330,57				

- 31 Po pierwsze, z tabeli tej wynika, że w 1992 r. THA udzieliła gwarancji na 100% kwoty 190 milionów DEM, która to gwarancja pokrywała większość kredytów bankowych udzielonych Robotronowi i przedsiębiorstwu joint venture. W opinii Komisji gwarancję tą należy uznać za niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa, ponieważ nie przyznano jej zgodnie z warunkami dotyczącymi systemów pomocy, które zostały zatwierdzone przez Komisję odpowiednio w piśmie SG (91) D/17825 z dnia 26 września 1991 r. (zwanego dalej „pierwszym systemem [pomocy] THA”) oraz w piśmie SG (92) D/17613 z dnia 8 grudnia 1992 r. (zwanego dalej „drugim systemem [pomocy] THA”). Komisja uważa jednak, że ponieważ z pierwotnej kwoty gwarancji wynoszącej 190 milionów DEM THA musiała faktycznie zapłacić w ramach gwarancji jedynie kwotę 120 milionów DEM, zwrotowi podlega tylko ta ostatnia kwota.
- 32 Po drugie, Komisja stwierdziła, że do dnia 31 grudnia 1993 r. kraj związkowy Turynгии przyznał przedsiębiorstwu joint venture, a następnie PA, subwencje i dotacje inwestycyjne na łączną kwotę 63,45 miliona DEM na podstawie „Investitionszulagengesetz” (ustawy o dotacjach inwestycyjnych i dwudziestego oraz dwudziestego pierwszego „Rahmenpläne der Gemeinschaftsaufgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur«” (programów ramowych na lata 1992–1993, przyjętych w zastosowaniu ustawy z dnia 6 października 1969 r. o zadaniu stanowiącym przedmiot wspólnego zainteresowania „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej”, zwanych dalej „systemem TIC”). W opinii Komisji zaś tą pomoc o zasięgu regionalnym niesłusznie przyznano, przyjmując za jej podstawę zadanie stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania i ustawę o dotacjach inwestycyjnych, a zatem pomoc ta podlega zwrotowi, ponieważ jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Uwzględniając, że kraj związkowy Turynгии wydał decyzję nakazującą zwrot kwoty 32,5 miliona DEM, Komisja twierdzi, że należy jeszcze odzyskać kwotę 30,95 miliona DEM.
- 33 Po trzecie, Komisja stwierdziła, że w latach 1991–1992 kraj związkowy Bawarii — za pośrednictwem LfA — przyznał przedsiębiorstwu joint venture subwencje i dotacje inwestycyjne na łączną kwotę 19,42 miliona DEM. Ponieważ zaś subwencje i dotacje te zostały skierowane do spółek należących do grupy Pilz, Komisja uważa, że pomoc tą przyznano, niesłusznie za jej podstawę przyjmując system TIC oraz ustawę o dotacjach inwestycyjnych. Dlatego w opinii Komisji pomoc ta jest niezgodna z traktatem WE.

- 34 Po czwarte, Komisja stwierdziła, że kraj związkowy Bawarii na podstawie „Richtlinien für die Übernahme von Staatsbürgschaften im Bereich der gewerblichen Wirtschaft” (wytycznych regulujących przejmowanie gwarancji państwowych w sektorze przemysłowym, podanych do wiadomości publicznej w komunikacie bawarskiego ministerstwa finansów nr L 6811-1/7-43358 z dnia 7 sierpnia 1973 r., zwanych dalej „regulacją w sprawie przyznawania gwarancji przez kraj związkowy Bawarii”) udzielił gwarancji obejmującej początkowo 80% a następnie 100% otrzymanych przez PBK kredytów bankowych, których łączna kwota wynosiła 54,7 miliona DEM. W opinii Komisji władze niemieckie — pomimo zawartego w decyzji o wszczęciu wniosku o udzielenie informacji — nie dostarczyły informacji na tyle szczegółowych, aby rozwiać wątpliwości dotyczące legalności działań związanych z udzieleniem gwarancji przez kraj związkowy Bawarii (LfA). Ponadto biorąc pod uwagę, że sporna pomoc nie została spożytkowana w celu finansowania inwestycji, lecz została wykorzystana do innych celów, Komisja jest zdania, iż należy uznać tę gwarancję za pomoc niezgodną [ze wspólnym rynkiem].
- 35 Po piąte, Komisja stwierdziła, że zrzeczenie się przez LfA wierzytelności w wysokości 3 milionów DEM — powstałej wobec PBK wskutek zapłacenia bankom tej kwoty z tytułu gwarancji wyżej wymienionej w pkt 34 — stanowi pomoc państwa. Jej zdaniem ta pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, ponieważ została przyznana bez podstawy prawnej.
- 36 Opierając się na powyższych stwierdzeniach, Komisja doszła do wniosku, że na etapie tworzenia wytwórni płyt CD w Albrechts Republika Federalna Niemiec przyznała, z naruszeniem art. 88 ust. 3 WE, pomoc państwa na łączną kwotę 260,57 miliona DEM. W skład tej kwoty wchodzi: przyznana przez kraj związkowy Turynгии pomoc w wysokości 63,45 miliona DEM, przyznana przez LfA pomoc w wysokości 77,12 miliona DEM (54,7 miliona DEM w postaci gwarancji, 19,42 miliona DEM w postaci dotacji inwestycyjnych i 3 miliony DEM w postaci umorzenia długu) oraz przyznana przez THA pomoc w wysokości 120 milionów DEM.
- 37 W opinii Komisji pomoc ta jest niezgodna [ze wspólnym rynkiem] przede wszystkim ze względu na to, że uprzywilejowała ona spółki należące do grupy Pilz i z tego powodu doszło do jej nadużycia w rozumieniu art. 88 ust. 2 WE.

2. Pomoc finansowa przyznana na etapie restrukturyzacji

38 W zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła i uznała za pomoc państwa dwanaście różnych przypadków pomocy finansowej przyznanej na etapie restrukturyzacji przedsiębiorstwa. W znajdującej się w motywie 39 zaskarżonej decyzji tabeli poglądowej pomoc ta została opisana w następujący sposób:

	Rodzaj pomocy	Kwota w milionach DEM	Beneficjent	Przyznana przez	Data	Podstawa prawna
1	Kredyt	25,0	PA	TAB	Październik 1993 r.	Brak
2	Kredyt	20,0	PA	TAB	Marzec 1994 r.	Brak
3	Cena kupna	3,0	PBK	TIB	Marzec 1994 r.	Brak
4	Subwencja	12,0	PA	TIB	Marzec 1994 r.	Brak
5	Udział [w spółce]	33,0	PA	TIB (98%) TAB (2%)	Marzec 1994 r.	Brak
6	Kredyt	2,0	PA	LfA	Marzec 1994 r.	Brak
7	Pożyczka wspólnika	3,5	PA	TIB	Kwiecień 1994 r.	Brak
8	Kredyt	15,0	Groupe Pilz	LfA	Czerwiec 1994 r.	Brak
9	Kredyt	15,0	CD Albrechts	TAB	Październik 1994 r.	Brak
10	Kredyt	7,0	CD Albrechts	LfA	Grudzień 1994 r.	Brak
11	Kredyt	9,5	CD Albrechts	TAB	Styczeń 1995 r.	Brak
12	Odsetki	21,3			Począwszy od końca 1993 r.	
Łączna kwota pomocy		166,3				

- 39 Po pierwsze, Komisja stwierdziła, że w październiku 1993 r. w celu pokrycia braku środków pieniężnych TAB udzielił PA,, kredytu w wysokości 25 milionów DEM, lecz środki te, za pośrednictwem centralnego systemu zarządzania środkami pieniężnymi grupy Pilz, otrzymały bezpośrednio inne należące do tej grupy spółki.
- 40 Po drugie, Komisja stwierdziła, że w marcu 1994 r. TAB udzielił PA kredytu w wysokości 20 milionów DEM w celu zwrotu poręczonych przez THA kredytów bankowych, lecz także i te środki otrzymały bezpośrednio inne spółki należące do grupy Pilz za pośrednictwem centralnego systemu zarządzania środkami pieniężnymi.
- 41 Po trzecie, Komisja stwierdziła, że w marcu 1994 r. TIB wypłaciła PBK kwotę w wysokości 3 milionów DEM za nabycie należących do tej spółki udziałów w PA.
- 42 Po czwarte, Komisja stwierdziła, że w marcu 1994 r. TIB przyznała subwencję w kwocie 12 milionów DEM, w postaci dokapitalizowania PA.
- 43 Po piąte, Komisja stwierdziła, że w marcu 1994 r. TIB i TAB nabyły, odpowiednio, 98% i 2% udziałów w PA o wartości 33 milionów DEM.
- 44 Po szóste, Komisja stwierdziła, że w marcu 1994 r. kraj związkowy Bawarii udzielił PA — za pośrednictwem LfA — kredytu w wysokości 2 milionów DEM.

- 45 Po siódme, Komisja stwierdziła, że w kwietniu 1994 r. TIB udzielił PA pożyczki współnika w wysokości 3,5 miliona DEM.
- 46 Po ósme, Komisja stwierdziła, że w czerwcu 1994 r. LfA udzieliła grupie Pilz kredytu obrotowego w wysokości 15 milionów DEM, który miał być kredytem umożliwiającym prowadzenie działalności do momentu znalezienia inwestora zainteresowanego nabyciem wytwórni płyt CD w Albrechts.
- 47 Po dziewiąte, Komisja stwierdziła, że w październiku 1994 r. TAB udzielił CD Albrechts kredytu w wysokości 15 milionów DEM. Zauważyła ona, że — choć środki te zostały wypłacone CD Albrechts — posłużyły świadczeniu usług przedsiębiorstwom należącym do grupy Pilz, za które to świadczenia nigdy nie wypłacono wynagrodzenia, wskutek czego pomoc ta uprzywilejowała jedynie te ostatnie przedsiębiorstwa.
- 48 Po dziesiąte, Komisja stwierdziła, że w grudniu 1994 r. kraj związkowy Bawarii udzielił CD Albrechts za pośrednictwem LfA nowego kredytu w wysokości 7 milionów DEM.
- 49 Po jedenaste, Komisja stwierdziła, że w styczniu 1995 r. TAB udzielił CD Albrechts kredytu w wysokości 9,5 miliona DEM.
- 50 Po dwunaste, Komisja stwierdziła, że zgodnie z informacjami udzielonymi przez władze niemieckie., PA i CD Albrechts w okresie od końca 1993 r. do 1998 r. odniosły korzyść w postaci odsetek na łączną kwotę 21,3 miliona DEM.

- 51 W opinii Komisji dwanaście powyższych przypadków pomocy finansowej opiewającej na łączną kwotę 166,3 miliona DEM należy uznać za pomoc przyznaną bezprawnie i niezgodną ze wspólnym rynkiem. Ze względu na to bowiem, że TIB i TAB odniosły korzyści z tej pomocy, po tym jak spółki te przejęły odpowiedzialność gospodarczą za wytwórnę płyt CD w Albrechts, te przypadki pomocy mogły zostać zatwierdzone przez Komisję jedynie na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) WE oraz zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji. W opinii Komisji jest zaś oczywiste, że pomoc ta nie spełnia wymogów postawionych w tych wytycznych, ponieważ posiadane przez nią informacje nie uzasadniają wniosku, iż pomoc ta została przyznana w ramach rentownego planu restrukturyzacji, któremu towarzyszyłyby konkretne środki wewnętrzne, pozwalające Komisji stwierdzić, że w rozsądnym terminie mogłaby zostać przywrócona długookresowa rentowność i stabilność przedsiębiorstwa. Ponadto nie pojawił się żaden prywatny inwestor chcący wykupić aktualnie istniejące spółki LCA i CDA, a zatem w braku prywatnych inwestycji nie można stwierdzić, czy pomoc jest proporcjonalna do kosztów restrukturyzacji.

3. W przedmiocie odzyskania pomocy

- 52 W zastosowaniu art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 Komisja zdecydowała, że Republika Federalna Niemiec powinna zażądać zwrotu bezprawnie przyznanej i niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy, zarówno tej wypłaconej na etapie zakładania przedsiębiorstwa, jak i tej, która została wypłacona na etapie restrukturyzacji wytwórni płyt CD w Albrechts.
- 53 Komisja podkreśliła ponadto, że w celu zapewnienia przestrzegania wydanej decyzji i uniknięcia jakichkolwiek zakłóceń konkurencji, jest ona zobowiązana, w razie potrzeby, wymagać, aby procedura odzyskania nie została ograniczona do początkowego adresata pomocy, lecz objęła także przedsiębiorstwo, które nadal prowadzi jego działalność za pomocą przeniesionych środków produkcji. Komisja wskazała, że aby ocenić, czy przedsiębiorstwo rzeczywiście kontynuuje działalność początkowego adresata pomocy, bierze ona pod uwagę szereg okoliczności takich jak

przedmiot przeniesienia, cena kupna, tożsamość udziałowców i właścicieli przedsiębiorstw: dawnego przedsiębiorstwa i nabywcy, datę dokonania przeniesienia oraz jego handlowy charakter. W niniejszym zaś przypadku Komisja uznała, że LCA i CDA niewątpliwie odnoszą korzyść z pomocy, która została uprzednio przyznana PBK, przedsiębiorstwu joint venture oraz PA, ponieważ w celu kontynuowania działalności tych przedsiębiorstw użytkują one ich aktywa i infrastrukturę. Komisja zadecydowała zatem, że pomoc ta powinna zostać zwrócona przez LCA, CDA i wszystkie inne przedsiębiorstwa, na które zostały lub zostaną przeniesione aktywa przedsiębiorstwa joint venture, PA lub PBK, przy czym LCA i CDA należy uznać za „beneficjentów” tej pomocy.

4. Sentencja zaskarżonej decyzji

- 54 Opierając się na powyższych ocenach, Komisja wydała decyzję, której sentencja brzmi następująco:

„Artykuł pierwszy

1. Pomoc państwa przyznana przez [Republikę Federalną] Niem[iec] [na rzecz PBK, przedsiębiorstwa joint venture oraz PA] w celu budowy, prowadzenia bieżącej działalności i konsolidacji wytwórni płyt CD w Albrechts (Turyngia) na kwotę 260,57 miliona DEM została wykorzystana w innych sektorach działalności grupy Pilz.

Na pomoc tę składają się: przyznana przez [kraj związkowy] Turyngii pomoc na kwotę 63,45 miliona DEM, przyznana przez [LfA] pomoc na łączną kwotę 77,12 miliona DEM oraz przyznana przez [THA] pomoc na kwotę 120 milionów DEM.

Niewłaściwe wykorzystanie pomocy stanowi jej nadużycie w rozumieniu art. 88 ust. 2 [...] WE. Pomoc ta jest zatem niezgodna z traktatem WE.

2. Zgodnie z art. 87 ust. 1 [...] WE przeznaczona na restrukturyzację [CD Albrechts] pomoc na łączną kwotę 166,3 miliona DEM nie jest zgodna z postanowieniami traktatu WE.

Artykuł 2

1. [Republika Federalna] Niem[iec] podejmie wszelkie konieczne środki w celu zażądania od beneficjenta zwrotu przyznanej bezprawnie pomocy określonej w artykule 1.

2. Zwrot nastąpi zgodnie z [przepisami] procedury krajowej. Podlegające zwrotowi kwoty zostaną powiększone o odsetki naliczone od dnia wypłaty pomocy beneficjentowi, aż do dnia jej rzeczywistego zwrotu. Te odsetki zostaną obliczone w oparciu o stawkę referencyjną stosowaną do obliczenia ekwiwalentu subwencji pomocowych dla celów regionalnych.

3. W znaczeniu przyjętym w niniejszym artykule pojęcie „beneficjent” oznacza [CDA] i [LCA], a także wszystkie inne przedsiębiorstwa, na które aktywa lub infrastruktura [PBK], [przedsiębiorstwa joint venture] lub [PA] zostały lub zostaną przeniesione w taki sposób, aby uniknąć skutków niniejszej decyzji [...]” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej]

Przebieg postępowania i żądania stron

- 55 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu Pierwszej Instancji w dniu 16 października 2000 r. CDA wniosła skargę o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji. Skarga ta została zarejestrowana pod numerem T-324/00.
- 56 Postanowieniem prezesa trzeciej izby Sądu w składzie powiększonym z dnia 28 maja 2001 r. Republika Federalna Niemiec została dopuszczona do udziału w sprawie w charakterze interwenienta po stronie CDA. Na mocy tego samego postanowienia ODS Optical Disc Service GmbH (zwana dalej „ODS”), przedsiębiorstwo konkurencyjne CDA, została dopuszczona do udziału w sprawie w charakterze interwenienta po stronie Komisji.
- 57 ODS i Republika Federalna Niemiec, odpowiednio w dniach 29 sierpnia i 3 września 2001 r., przedstawiły uwagi interwenientów. W dniu 24 października 2001 r. CDA i Komisja przedstawiły swoje uwagi w odpowiedzi na uwagi ODS i Republiki Federalnej Niemiec.
- 58 Postanowieniem z dnia 30 września 2002 r. Sąd Pierwszej Instancji (trzecia izba w składzie powiększonym) zawiesił postępowanie do czasu ogłoszenia przez Trybunał wyroków w sprawie C-328/99 Włochy przeciwko Komisji oraz w sprawie C-399/00 SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji. W kontekście tego, że wyrok w tych sprawach połączonych został wydany w dniu 8 maja 2003 r., Sąd Pierwszej Instancji zażądał od stron postępowania złożenia oświadczeń w przedmiocie kontynuacji postępowania dotyczącego niniejszej skargi. Zostały one złożone w dniach 23 i 24 czerwca 2003 r.
- 59 W oparciu o sprawozdanie sędziego sprawozdawcy, Sąd Pierwszej Instancji zażądał od stron postępowania złożenia oświadczeń w przedmiocie ewentualnego połączenia niniejszej skargi z mającą ten sam przedmiotskargą złożoną przez kraj związkowy

Turyngii i zarejestrowaną w sekretariacie Sądu pod numerem T-318/00. Po otrzymaniu uwag stron postępowania, postanowieniem z dnia 8 marca 2004 r. sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania na rozprawie i wydania wyroku.

- 60 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd zdecydował o otwarciu procedury ustnej oraz w ramach środków organizacji postępowania, o których mowa w art. 64 regulaminu Sądu Pierwszej Instancji, wezwał strony postępowania do przedstawienia pewnych dokumentów i zadał im pytania na piśmie.
- 61 Na rozprawie w dniu 5 maja 2004 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.
- 62 Postanowieniem z dnia 23 lipca 2004 r. sprawy T-318/00 i T-324/00 zostały rozłączone do wydania wyroku.
- 63 CDA wnosi do Sądu Pierwszej Instancji o:
- tytułem żądania głównego, stwierdzenie nieważności art. 1 i 2 zaskarżonej decyzji;
  - tytułem żądania ewentualnego, stwierdzenie nieważności art. 1 i 2 zaskarżonej decyzji w części, w jakiej Komisja stwierdza w nich niezgodność pomocy z traktatem WE i nakazuje jej odzyskanie od CDA i wszystkich innych przedsiębiorstw, na które zostaną przeniesione aktywa lub infrastruktura PBK, przedsiębiorstwa joint venture lub PA;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania, z wyjątkiem kosztów poniesionych przez interwenienta ODS, która pokryje własne koszty.

64 Republika Federalna Niemiec, interwenient, wnosi do Sądu Pierwszej Instancji o:

- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.

65 Komisja, popierana przez ODS, wnosi do Sądu Pierwszej Instancji o:

- oddalenie skargi;
- obciążenie CDA kosztami postępowania.

Co do prawa

I — Uwagi wstępne

66 Na poparcie swej skargi CDA podnosi kilka zarzutów opartych odpowiednio na naruszeniu zasady poszanowania prawa do obrony, naruszeniu obowiązku uzasadnienia, błędnym ustaleniu pewnych okoliczności faktycznych, naruszeniu zasady dobrej administracji w związku z art. 287 WE, naruszenia art. 87 ust. 1 oraz

art. 88 ust. 2 WE oraz ich przepisów wykonawczych, braku kompetencji Komisji, naruszenia art. 249 akapit czwarty WE, naruszenia prawa własności, naruszenia zasady proporcjonalności oraz, wreszcie, naruszenia zasady pewności prawa oraz „zasady określoności”.

⁶⁷ W swej skardze o stwierdzenie nieważności (pkt 2–5) CDA wyjaśniła, że jest ona w pierwszej kolejności skierowana przeciwko zawartemu w art. 2 zaskarżonej decyzji nakazowi odzyskania pomocy w zakresie, w jakim nakazuje on Republice Federalnej Niemiec odzyskanie opisanej w art. 1 pomocy od CDA i innych przedsiębiorstw, na które zostały lub zostaną przeniesione aktywa lub infrastruktura PBK, przedsiębiorstwa joint venture i PA.

⁶⁸ Sąd zadecydował zatem o przeanalizowaniu w pierwszej kolejności zarzutów podniesionych przez CDA w celu wykazania niezgodności z prawem art. 2 zaskarżonej decyzji — a w szczególności zarzutu opartego na naruszeniu art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 2 WE.

II — *W przedmiocie zarzutu opartego na naruszeniu art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 2 WE*

A — *Argumenty stron*

⁶⁹ CDA, popierana przez Republikę Federalną Niemiec, podnosi, że Komisja naruszyła art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 2 WE, ponieważ w art. 2 ust. 1 i 3 zaskarżonej decyzji

zobowiązała ona Republikę Federalną Niemiec do odzyskania pomocy od LCA, CDA i wszystkich innych przedsiębiorstw, „na które aktywa lub infrastruktura [PBK], [przedsiębiorstwa joint venture] lub [PA] zostały lub zostaną przeniesione w taki sposób, aby uniknąć skutków [...] decyzji”.

- 70 Co do zasady CDA podnosi, że Komisja nie może zażądać, aby Republika Federalna Niemiec odzyskała pomoc od przedsiębiorstw nieuprzywilejowanych przez tę pomoc. Twierdzi ona, po pierwsze, że ta pomoc została w znacznym stopniu skierowana do przedsiębiorstw należących do grupy Pilz, po drugie, że — jak stwierdziła to Komisja w motywie 103 zaskarżonej decyzji — MTDA, przemianowana ponownie na CDA, nie odniosła korzyści z pomocy w ramach w związku z nabyciem aktywów CD Albrechts, przemianowanej na LCA, skoro zapłaciła cenę rynkową oraz, po trzecie, że część pomocy została wypłacona bezpośrednio grupie Pilz.
- 71 CDA twierdzi ponadto, że Komisja nie mogła żądać zwrotu pomocy od podmiotów trzecich, ograniczając się do stwierdzenia, iż próbowano obejść prawo. Po pierwsze, CDA podnosi, że Komisja nie mogła skierować nakazu zwrotu do podmiotu trzeciego, nie wykazując, iż podmiot ten został uprzywilejowany przez tą pomoc. Twierdzi ona ponadto, że nie zostały spełnione obiektywne kryteria, które Komisja użyła w celu stwierdzenia, iż próbowano obejść prawo — takie jak przedmiot przeniesienia, cena kupna, tożsamość udziałowców i właścicieli dawnego przedsiębiorstwa i nabywcy, moment dokonania przeniesienia oraz jego handlowy charakter, które zostały podane w motywie 118 zaskarżonej decyzji — nie mogły w niniejszym przypadku zostać uznane za wystarczające.
- 72 Komisja, popierana przez ODS, podważa całość argumentacji CDA zmierzającej do wykazania, że naruszyła ona art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 2 WE, wymagając od Republiki Federalnej Niemiec, aby ta zażądała zwrotu pomocy od LCA, CDA i wszystkich [innych] przedsiębiorstw, na które przeniesiono lub zostaną przenie-

sione aktywa lub infrastruktura PBK, przedsiębiorstwa joint venture lub PA w celu uniknięcia skutków zaskarżonej decyzji.

73

W pierwszej kolejności Komisja ogólnie wyjaśnia swój punkt widzenia w kwestii ustalenia podmiotów zobowiązanych do zwrotu pomocy w przypadku przeniesienia udziałów w spółce, która była beneficjentem tej pomocy lub należącej do niej aktywów. W tym względzie Komisja rozpoczyna od uwagi, że ta kwestia nie stwarza szczególnych problemów w przypadku przeniesienia udziałów, ponieważ spółka, która była beneficjentem pomocy, nadal istnieje, a zmienia się jedynie jej właściciel. Zdaniem Komisji z orzecznictwa wynika, że w takiej sytuacji obowiązek zwrotu obciąża nadal spółkę, która otrzymała pomoc bądź jej następców prawnych, niezależnie od zmian, które zaszły w strukturze własności oraz ewentualnego uwzględnienia obowiązku zwrotu przy ustalaniu warunków sprzedaży. Komisja podnosi bowiem, że kontynuując prowadzenie subwencionowanej działalności, spółka taka nadal czerpie korzyści z pomocy, nadal zakłócając w ten sposób konkurencję. Komisja jest następnie zdania, że problemów nie stwarza także sytuacja, w której aktywa spółki będącej beneficjentem pomocy zostały przeniesione na przedsiębiorstwa należące do tej samej grupy. Twierdzi ona bowiem, że w takim przypadku — poza spółką będącą beneficjentem — do zwrotu pomocy będą bowiem zobowiązane należące do tej grupy przedsiębiorstwa, które dzięki przeniesieniu tych aktywów mogły korzystać z pozytywnych skutków tej pomocy, odnosząc zeń korzyść gospodarczą. Jeśli chodzi natomiast o sprzedaż aktywów spółki będącej beneficjentem przedsiębiorstwom trzecim, Komisja stosuje rozróżnienie w zależności od tego, czy majątek ten został sprzedany w częściach, czy też „w całości”. Jej zdaniem w sytuacji, gdy składniki majątku były sprzedawane oddzielnie, [ich] nabywcy nie są zobowiązani do zwrotu pomocy, skoro wskutek oddzielnej sprzedaży aktywów subwencionowana działalność przestała istnieć, a przyznana przed przeniesieniem aktywów pomoc nie może już z tego powodu stawiać przedsiębiorstw konkurujących ze spółką będącą beneficjentem tej pomocy w mniej korzystnej sytuacji. Komisja twierdzi natomiast, że sytuacja przedstawia się odmiennie w przypadku, gdy aktywa zostały sprzedane „w całości” w sposób umożliwiający nabywcy kontynuowanie działalności spółki będącej beneficjentem. Zdaniem Komisji ponieważ w takiej sytuacji dalsze prowadzenie subwencionowanej działalności może utrwalić zakłócenie konkurencji, wymagana jest szczególna ostrożność, aby uniknąć sytuacji, w której przeniesienie majątku spółki będącej beneficjentem mogłoby prowadzić do obejścia materialnego obowiązku zwrotu poprzez „ukrycie” sprzedanego majątku. Podnosi ona, że taką próbę obejścia tego obowiązku można wykluczyć

jedynie w sytuacji, gdy — poza tym, iż za przeniesienie majątku spółki będącej beneficjentem zapłacono cenę rynkową — przeniesienie go „w całości” zostało dokonane w ramach postępowania nieograniczonego żadnymi warunkami i otwartego dla wszystkich konkurentów tej spółki.

74 W kontekście powyższych zasad Komisja jest zdania, że słusznie żądała odzyskania pomocy od LCA i CDA skoro:

- CDA nadal prowadzi tę samą działalność gospodarczą co początkowy beneficjent pomocy, używając „dotkniętych nią” środków produkcji przejętych w ramach konsorcjum pozostającego pod kontrolą TIB;
- CDA i LCA nadal korzystają z pomocy przyznanej bezprawnie przedsiębiorstwu joint venture — a także jego następcom prawnym — w zakresie, w jakim zakłócenie konkurencji spowodowane przyznaniem tej pomocy nadal pociąga za sobą skutki dla CDA i LCA;
- cena kupna w kwocie łącznej 35,3 miliona DEM, uiszczona w postaci przejęcia zobowiązań (motyw 102 zaskarżonej decyzji) ze względu na kontrolę, jaką TIB sprawuje jednocześnie nad CDA i LCA, pozostała pomimo to w obrębie jednego i tego samego konsorcjum;
- w przypadku zintegrowanego gospodarczo konsorcjum przedsiębiorstw uwzględnienie tej ceny kupna byłoby sprzeczne z ciążącym na Komisji obowiązkiem zapobiegania obchodzeniu decyzji oraz ciążącym na państwach członkowskich obowiązkiem przestrzegania przepisów decyzji (motywy 118 i 119 zaskarżonej decyzji).

- 75 Komisja podnosi wreszcie, że CDA niesłusznie twierdzi, iż Komisja nie może żądać od niej samej i LCA zwrotu pomocy, która została wypłacona bezpośrednio grupie Pilz lub też skierowana do tej grupy. Zauważa ona bowiem, że pomocy tej udzielono na działalność przedsiębiorstwa joint venture lub jego następców prawnych, nawet jeśli następnie została ona natychmiast skierowana do innych spółek należących do grupy Pilz. Zdaniem Komisji nie ma w tym względzie szczególnego znaczenia, czy z pomocy rzeczywiście skorzystało przedsiębiorstwo joint venture. Twierdzi ona bowiem, że w wyroku z dnia 20 marca 1997 r. w sprawie C-24/95 Alcan Deutschland (Rec. str. I-1591), Trybunał uznał, iż zarzut oparty na braku wzbogacenia, nie stanowi skutecznej podstawy uzasadniającej odmowę zwrotu pomocy. W ocenie Komisji te rozważania Trybunału mogą znaleźć zastosowanie w przypadku takim jak niniejszy, kiedy w znacznym stopniu celem mechanizmów przenoszenia aktywów w obrębie konsorcjum przedsiębiorstw jest pozbawienie początkowego beneficjenta pomocy tego wzbogacenia. Jej zdaniem w takim przypadku wykluczone jest uwzględnienie zarzutu, że wzbogacenie nie ma już miejsca, a wręcz przeciwnie — należy przypisać bezprawną korzyść tym należącym do grupy przedsiębiorstwom, które początkowo otrzymały skierowaną do nich pomoc. Tak samo w jej ocenie TIB i powiązane z nią przedsiębiorstwa także nie mogą podnosić tego zarzutu w sytuacji, gdy przedsiębiorstwu joint venture oraz jego następcom prawnym można także przypisać odpowiedzialność za zmianę przeznaczenia pomocy przez grupę Pilz.

B — Ocena Sądu

- 76 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że zgodnie z prawem wspólnotowym w sytuacji, gdy Komisja stwierdzi, iż pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, może ona nakazać państwu członkowskiemu odzyskanie tej pomocy od beneficjentów (wyroki Trybunału z dnia 12 lipca 1973 r. w sprawie 70/72 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. 813, pkt 13 i 20 oraz z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-277/00 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. str. I-3925, pkt 73).
- 77 Zniesienie przyznanej bezprawnej pomocy w drodze jej odzyskania jest logiczną konsekwencją stwierdzenia jej bezprawności i ma na celu przywrócenie wcześniejszej sytuacji (ww. w pkt 76 wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 74).

- 78 Cel ten zostaje osiągnięty w momencie, w którym przedmiotowa pomoc, powiększona w danym przypadku o odsetki za opóźnienie, zostaje zwrócona przez beneficjenta lub, inaczej rzecz ujmując, przez przedsiębiorstwa, które z niej faktycznie skorzystały (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 21 marca 1991 r. w sprawie C-303/88 Włochy przeciwko Komisji, Rec. str. I-1433, pkt 57 i 60). Wskutek takiego zwrotu beneficjent traci w istocie przewagę, z której skorzystał na rynku, w stosunku do swych konkurentów i przywrócona zostaje sytuacja sprzed udzielenia pomocy (wyrok Trybunału z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie C-350/93 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-699, pkt 22).
- 79 Wynika stąd, że zasadniczym celem zwrotu pomocy państwa udzielonej bezprawnie jest uniknięcie zakłócenia konkurencji spowodowanej przez przewagę nad konkurencją powstałą na skutek przyznania bezprawnej pomocy (ww. w pkt 76 wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 76).
- 80 W świetle tych rozważań natury ogólnej należy przeanalizować legalność nakazu odzyskania znajdującego się w art. 2 zaskarżonej decyzji.
- 81 W tym względzie należy przeanalizować osobno legalność tego nakazu w zakresie, w jakim wymaga on odzyskania pomocy od, po pierwsze, LCA, a po drugie, od CDA. Jest bowiem bezsporne, że CDA — w przeciwieństwie do LCA — nie można uznać za bezpośredniego następcę prawnego przedsiębiorstwa joint venture i PA. Podstawą rozszerzenia w zaskarżonej decyzji [zakresu] nakazu odzyskania na tę ostatnią był bowiem fakt, że próbowano obejść prawo.
- 82 Jeśli chodzi o odzyskanie pomocy od LCA, CDA twierdzi, że ten nakaz jest sprzeczny z prawem, ponieważ obejmuje on, po pierwsze, pomoc, która została wypłacona bezpośrednio grupie Pilz, a po drugie, pomoc, która — choć została wypłacona przedsiębiorstwu joint venture oraz PA — została skierowana do tej grupy.

- 83 W tym względy należy stwierdzić, że — jak wynika z tabeli znajdujących się w motywach 32 i 39 zaskarżonej decyzji — pomoc opisana w art. 1 tej decyzji rzeczywiście obejmuje pewną liczbę przypadków pomocy, która została wypłacona bezpośrednio grupie Pilz i jednemu z przedsiębiorstw należących do tej grupy — PBK. W szczególności miało to miejsce w przypadku pomocy finansowej przyznanej PBK przez kraj związkowy Bawarii (LfA) w formie gwarancji w wysokości 54,7 miliona DEM, pomocy przyznanej PBK w postaci zrzeczenia się wierzytelności w wysokości 3 milionów DEM, pomocy przyznanej PBK pod postacią ceny kupna udziałów w PA w wysokości 3 milionów DEM oraz pomocy przyznanej grupie Pilz w postaci kredytu w wysokości 15 milionów DEM.
- 84 Jeśli chodzi o dwa pierwsze przypadki pomocy finansowej, bezspornym jest, że choć pomoc ta została wypłacona bezpośrednio PBK, to została ona przeznaczona na sfinansowanie budowy wytwórni płyt CD w Albrechts, a zatem — pomijając fakt skierowania tej pomocy do innych należących do grupy Pilz przedsiębiorstw — Komisja słusznie nakazała jej odzyskanie od LCA (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie C-457/00 Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. I-6931, pkt 55–62).
- 85 Jeśli chodzi o cenę kupna w wysokości 3 milionów DEM i kredyt w wysokości 15 milionów DEM, należy stwierdzić, że pomoc ta została wypłacona bezpośrednio grupie Pilz i nie została przeznaczona na restrukturyzację przedsiębiorstwa joint venture i PA. Jest zatem wykluczone, aby można było uznać, że te ostatnie rzeczywiście skorzystały z tej pomocy. Nie zmienia tego wniosku fakt, że — jak stwierdziła to Komisja w motywie 37 zaskarżonej decyzji — kredyt w wysokości 15 milionów DEM miał służyć wsparciu grupy Pilz aż do momentu, gdy PA znajdzie inwestora zainteresowanego jej nabyciem. Oprócz tego bowiem, że Komisja nie przedstawiła żadnego dowodu na poparcie tego twierdzenia, nie wykazano, iż PA rzeczywiście została uprzywilejowana wskutek tej pomocy.
- 86 Wobec tego, że względu na nakaz Komisji odzyskania od LCA pomocy opisanej w art. 1 — w tym pomocy przyznanej PBK w postaci ceny kupna w wysokości 3 milionów DEM oraz pomocy przyznanej grupie Pilz w postaci kredytu w wysokości 15 milionów DEM — art. 2 zaskarżonej decyzji nie jest zgodny z zasadami dotyczącymi odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy państwa.

87 Należy następnie przeanalizować przedstawioną przez CDA argumentację, zgodnie z którą nakaz odzyskania jest bezprawny, ponieważ dotyczy on pomocy która — choć przeznaczona dla przedsiębiorstwa joint venture i PA — została skierowana do przedsiębiorstw należących do grupy Pilz.

88 W tym względzie należy zauważyć, że zaskarżona decyzja zawiera liczne twierdzenia dotyczące skierowania pomocy opisanej w jej art. 1 do grupy Pilz. W szczególności z jej motywów 27, 33, 38 i 63–75 wynika, że duża część pomocy przyznanej na budowę wytwórni płyt CD w Albrechts została skierowana do przedsiębiorstw należących do tej grupy. Ze stwierdzeń tych wynika także, że zmiana przeznaczenia pomocy nastąpiła poprzez fakturowanie usług w zawyżonej wartości, dokonanych w ramach budowy wytwórni, za pomocą istniejącego w grupie Pilz centralnego systemu zarządzania środkami pieniężnymi, a także poprzez brak zapłaty za dostawę produktów i usług przez przedsiębiorstwo joint venture i PA na rzecz grupy Pilz.

89 Należy tak samo stwierdzić, że akt oskarżenia sporządzony przez prokuratora przy Landgericht Mühlhausen, który został przedstawiony przez władze niemieckie w ramach postępowania administracyjnego, zawiera szereg wskazówek pozwalających określić — przynajmniej w przybliżony sposób — rozmiary pomocy skierowanej do grupy Pilz. Wbrew temu, co twierdzi Komisja, sam fakt, że akt ten dotyczy bezprawnych działań, które miały miejsce przy przyznawaniu subwencji i dotacji inwestycyjnych przez kraj związkowy Turynгии, nie pozwala jako taki na wyciągnięcie wniosku, iż zawarte w nim informacje są bez znaczenia dla oceny, której Komisja była zobowiązana dokonać. Akt ten bowiem — w szczególności w opisie różnego rodzaju mechanizmów, z których korzystano przy oszustwie i wycenie wartości dokonanych inwestycji — zawiera dokładne wskazówki, których można użyć podczas dokonywania oceny rozmiarów, jakie osiągnęła zmiana przeznaczenia pomocy.

- 90 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że — przynajmniej w momencie wydawania zaskarżonej decyzji — Komisja dysponowała szeregiem przekonywających i zgodnych wskazówek, z których wynikało, iż przedsiębiorstwo joint venture i PA w rzeczywistości nie skorzystały ze znacznej części pomocy przeznaczanej na budowę, konsolidację i restrukturyzację wytwórni płyt CD w Albrechts. Wskazówki te ponadto pozwalały na, co najmniej przybliżone, określenie rozmiarów zmiany przeznaczenia pomocy.
- 91 Jest prawdą, jak twierdzi Komisja, że z akt sprawy nie wynika, iż władze niemieckie dostarczyły dokładnych wskazówek dotyczących tej części pomocy, która skierowana do grupy Pilz.
- 92 Należy jednak stwierdzić, że choć Komisja dysponowała niezbędnymi w tym celu środkami (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 13 kwietnia 1994 r. w sprawach połączonych C-324/90 i C-342/90 Niemcy i Pleuger Worthington przeciwko Komisji, Rec. str. I-1173, pkt 29), to z akt sprawy nie wynika, iż zwróciła się ona do władz niemieckich o dostarczenie jej dokładnych wskazówek dotyczących tej kwestii. Tymczasem, jak wynika z decyzji o wszczęciu, Komisja co najmniej od 1997 r. wiedziała o zmianie przeznaczenia dużej części tej pomocy. Nie może ona zatem — w kontekście informacji, jakimi dysponowała w chwili wydawania zaskarżonej decyzji — podnosić, że miała ona prawo żądania odzyskania od LCA pomocy opisanej w art. 1 tej decyzji, w zakresie dotyczącym tych przypadków pomocy, o których wiedziała ona lub musiała wiedzieć, iż nie skorzystały z nich ani przedsiębiorstwo joint venture, ani PA.
- 93 Tak samo należy odrzucić argumentację Komisji, według której zakres znajdującego się w art. 2 zaskarżonej decyzji nakazu odzyskania jest uzasadniony ze względu na przynależność przedsiębiorstwa joint venture i jego następców prawnych do konsorcjum, w którym istniały wewnętrzne mechanizmy przenoszenia aktywów. Bowiem poza tym, że przedsiębiorstwo joint venture należało do grupy Pilz, jedynie w okresie od października 1992 r. do końca grudnia 1993 r., ze stwierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji w jasny sposób wynika, iż w niniejszym przypadku te

mechanizmy przenoszenia [aktywów] istniejące wewnątrz konsorcjum zostały użyte jedynie na niekorzyść tego przedsiębiorstwa a nie na jego korzyść. Nie można zatem twierdzić, że — w wyniku przynależności do tego konsorcjum — przedsiębiorstwo joint venture rzeczywiście skorzystało z pomocy, której nie było beneficjentem.

94 Artykuł 2 zaskarżonej decyzji nie jest zatem zgodny z zasadami dotyczącymi odzyskania przyznanej bezprawnie pomocy państwa, ponieważ nakazuje odzyskanie od LCA pomocy określonej w art. 1 tej decyzji, w tym także tej jej części, co do której wykazano, że LCA w rzeczywistości nie odniosła z niej korzyści.

95 Następnie, w zakresie w jakim art. 2 zaskarżonej decyzji nakazuje odzyskanie od CDA pomocy określonej w art. 1 tej decyzji, wynika z niej, że Komisja w istocie oparła swą ocenę na istnieniu zamiaru obejścia konsekwencji tej decyzji, co w jej opinii wynika obiektywnie z faktu, iż CDA czerpie korzyści z pomocy przyznanej wcześniej PBK, przedsiębiorstwu joint venture, PA i CD Albrechts, ponieważ użytkuje ona aktywa tych przedsiębiorstw i kontynuuje prowadzoną przez nie działalność (motywy 118 i 120 zaskarżonej decyzji).

96 Nie można przyjąć tej argumentacji.

97 Jest prawdą, jak wynika także z pism, które władze niemieckie i Komisja wymieniły pomiędzy sobą w toku postępowania administracyjnego, że przeniesienie części aktywów LCA na CDA miało na celu ratowanie tej części działalności LCA poprzez zapewnienie jej możliwości rozwoju niezakłóconego niepewnością natury prawnej i gospodarczej, która zagrażała przetrwaniu LCA. Tak samo różnego rodzaju okoliczności przedstawione przez Komisję i ODS w ramach niniejszego postępo-

wania pozwalają stwierdzić, że wskutek tego przeniesienia aktywów CDA rzeczywiście kontynuuje działalność] przedsiębiorstwa joint venture, PA i CD Albrechts.

98 Okoliczność ta jednak jako taka nie pozwala w niniejszym przypadku na wykazanie istnienia zamiaru obejścia skutków tego nakazu odzyskania.

99 Wniosek taki narzuca się tym bardziej, że — jak stwierdzono w motywie 103 zaskarżonej decyzji — CDA zapłaciła za przejęcie aktywów LCA cenę rynkową, a zatem wskutek tej transakcji w rzeczywistości nie zachowuje ona przewagi konkurencyjnej związanej z korzystaniem z pomocy przyznanej LCA (zob. podobnie ww. w pkt 76 wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 92).

100 W takim przypadku nie można uznać, jak podnosi to Komisja w swych pismach procesowych, że wskutek tego, iż CDA nabyła [jej] aktywa, LCA pozostała „pustą skorupą, od której nie można uzyskać zwrotu bezprawnie przyznanej pomocy”.

101 Wobec faktu, że w niniejszym przypadku od momentu wszczęcia postępowania upadłościowego w październiku 2000 r. LCA znajduje się w stanie likwidacji, należy przypomnieć, iż z orzecznictwa dotyczącego przedsiębiorstw będących beneficjentami pomocy znajdujących się w stanie upadłości wynika, iż przywrócenie wcześniejszej sytuacji i uniknięcie zakłócenia konkurencji wynikłego z bezprawnie wypłaconej pomocy mogą co do zasady zostać zrealizowane poprzez dodanie zobowiązania do zwrotu tej pomocy do pasywów przedsiębiorstwa znajdującego się w stanie likwidacji w zakresie, w jakim z tej pomocy nie odniosło korzyści inne

przedsiębiorstwo. Zgodnie z tym orzecnictwem bowiem takie dodanie do pasywów wystarcza, aby zapewnić wykonanie decyzji nakazującej odzyskanie pomocy państwa, która jest niezgodna ze wspólnym rynkiem (zob. podobnie wyroki Trybunału z dnia 15 stycznia 1986 r. w sprawie 52/84 Komisja przeciwko Belgii, Rec. str. 89, pkt 14 oraz z dnia 21 marca 1990 r. w sprawie C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. I-959, pkt 60 i 62).

- 102 Następnie CDA i Republika Federalna Niemiec oświadczyły — a Komisja tego nie podważyła — po pierwsze, że CDA sprzedano tylko część aktywów, a mianowicie środki trwałe i obrotowe, a także techniczne know-how i [strukturę] dystrybucji, a po drugie, że takie postępowanie umożliwiło uzyskanie kwoty wyższej niż ta, którą uzyskano by, sprzedając te aktywa oddzielnie.
- 103 Nie zmienia tego wniosku fakt, że cena kupna została uiszczona w formie przejęcia zobowiązań. Należy bowiem podnieść, że taka forma zapłaty nie wywiera negatywnego wpływu na sytuację wierzycieli, skoro zmniejszenie [wartości] aktywów przedsiębiorstwa zostaje wyrównane zmniejszeniem [wartości] pasywów. Ponadto podczas rozprawy CDA oświadczyła — a Komisja tego nie podważyła — że wartość należących do LCA środków trwałych jest stosunkowo duża, a zatem nie można uznać, iż wskutek nabycia przez CDA części jej aktywów stała się ona „pustą skorupą”.
- 104 Odwołanie się przez Komisję do motywu 118 zaskarżonej decyzji nie pozwala na podważenie dokonanej w ten sposób analizy. Należy bowiem stwierdzić, że w motywie tym Komisja w ogólny i obrazowy sposób przedstawia kryteria stosowane przez nią w celu stwierdzenia, czy za konkretną transakcją kryje się próba nielegalnego obejścia prawa. We fragmencie tym natomiast nie ma mowy o zastosowaniu tych kryteriów w niniejszym przypadku.

- 105 Należy zatem dojść do wniosku, że — biorąc pod uwagę jedynie ustalenia faktyczne zawarte w zaskarżonej decyzji — Komisja nie mogła stwierdzić istnienia zamiaru nielegalnego obejścia konsekwencji nakazu odzyskania.
- 106 Jeśli chodzi o inne elementy stanu faktycznego przedstawione przez Komisję w jej pismach procesowych oraz na rozprawie, wystarczy stwierdzić, że nie zawarto ich w zaskarżonej decyzji, a zatem nie można się na nie powoływać dla uzasadnienia rozszerzenia [zakresu] nakazu odzyskania na CDA.
- 107 Sąd jest ponadto zdania, że te różnego rodzaju okoliczności nie pozwalają też na wykazanie, iż w niniejszym przypadku miała miejsce próba nielegalnego obejścia prawa.
- 108 Z tego względu należy odrzucić stwierdzenie Komisji, zgodnie z którym nabycie aktywów przez CDA pozostaje w sprzeczności z logiką ekonomiczną. Należy bowiem stwierdzić, że w ramach postępowania administracyjnego władze niemieckie i CDA wielokrotnie podkreślały, iż nabycie przez CDA części aktywów LCA było zgodne z tą logiką. Choć „handlowy charakter przeniesienia [aktywów]” stanowi jeden z aspektów, które Komisja uwzględniła, dla stwierdzenia nielegalnego obejścia prawa (motyw 118 zaskarżonej decyzji), w zaskarżonej decyzji nie zawarła ona żadnego stwierdzenia mogącego podważyć stanowisko przyjęte przez władze niemieckie i CDA.
- 109 Tak samo należy podkreślić, iż sam fakt, że LCA i CDA były w momencie nabycia aktywów w styczniu 1998 r. zarządzane przez tę samą osobę oraz że od momentu

zawarcia tej transakcji CDA występuje na rynku jako następcą prawny przedsiębiorstwa joint venture i PA, nie pozwala na wniosek, iż nabycie aktywów LCA miało za cel nielegalne obejście zawartego w art. 2 zaskarżonej decyzji nakazu odzyskania. Okoliczności te bowiem nie wystarczają, aby wykazać, że CDA działała z zamiarem utrudnienia wykonania zaskarżonej decyzji.

- 110 Należy wreszcie odrzucić stwierdzenie Komisji, że nabycie „w całości” aktywów LCA nie nastąpiło w ramach otwartego i przejrzystego postępowania i że w ten sposób wykluczono możliwość nabycia przez niektórych konkurentów LCA aktywów, za pomocą których spółka ta prowadziła subwencionowaną działalność. Przeciwnie, z zaskarżonej decyzji, niektórych dowodów zgromadzonych w aktach sprawy i oświadczeń złożonych przez kraj związkowy Turynii i CDA na rozprawie w dniu 5 maja 2004 r. wynika, że CDA nie nabyła od razu aktywów LCA, lecz transakcję tą poprzedziły bezowocne próby sprzedania całej LCA podmiotom trzecim, w tym także spółce macierzystej interwenienta ODS (zob. podobnie ww. w pkt 76 wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 95).
- 111 Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, że Komisja nie wykazała nielegalnego obejścia skutków zaskarżonej decyzji, która to okoliczność mogłaby uzasadnić obciążenie CDA obowiązkiem zwrotu pomocy bezprawnie przyznanej przedsiębiorstwu joint venture i jego następcom prawnym.
- 112 Zaskarżona decyzja nie jest zatem zgodna z zasadami dotyczącymi odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy państwa, ponieważ nakazuje ona odzyskanie od CDA pomocy przyznanej PBK, przedsiębiorstwu joint venture, PA i CD Albrechts.

- 113 Podobny wniosek nasuwa się także w zakresie, w jakim art. 2 zaskarżonej decyzji nakazuje odzyskanie pomocy określonej w art. 1 od „wszystkich innych przedsiębiorstw, na które aktywa lub infrastruktura [PBK], [przedsiębiorstwa joint venture] lub [PA] zostały lub zostaną przeniesione w taki sposób, aby uniknąć skutków [...] decyzji”. Wystarczy bowiem stwierdzić, że rozszerzenie [zakresu] nakazu odzyskania na te przedsiębiorstwa opiera się na takich samych podstawach, co rozszerzenie [zakresu] tego nakazu na CDA.
- 114 W świetle powyższego należy uwzględnić niniejszy zarzut.
- 115 W świetle powyższego należy stwierdzić nieważność art. 2 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim nakazuje on odzyskanie pomocy określonej w art. 1 tej decyzji od spółek CDA i LCA oraz od wszystkich innych przedsiębiorstw, na które aktywa lub infrastruktura PBK, przedsiębiorstwa joint venture lub PA zostały lub zostaną przeniesione w taki sposób, aby uniknąć następstw tej decyzji.
- 116 W tych okolicznościach nie ma potrzeby już analizować innych zarzutów, podniesionych przez skarżącą w celu wykazania bezprawności nakazu odzyskania zawartego w art. 2 zaskarżonej decyzji.
- 117 Należy ponadto podkreślić, że skarga CDA została skierowana — tak jak wynika to między innymi z jej pkt 2–5 — przeciwko zaskarżonej decyzji jako zawierającej, zgodnie ze swym art. 2 ust. 3, nakaz odzyskania pomocy od CDA lub innych przedsiębiorstw, na które zostały lub zostaną przeniesione aktywa lub infrastruktura PBK, przedsiębiorstwa joint venture lub PA. Ze względu zaś na to, że stwierdzono nieważność tej części sentencji zaskarżonej decyzji, nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie podniesionych przez CDA zarzutów, które dotyczą art. 1 zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie kosztów

- 118 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem CDA należy obciążyć ją kosztami postępowania.
- 119 Zgodnie z art. 87 § 4 akapit trzeci regulaminu Sąd może postanowić, że interwenient pokryje własne koszty. W niniejszej sprawie Republika Federalna Niemiec i ODS pokryją własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (trzecia izba w składzie powiększonym)

Orzeka, co następuje:

- 1) Stwierdza się nieważność art. 2 ust. 3 decyzji Komisji 2000/796/WE z dnia 21 czerwca 2000 r. w sprawie pomocy przyznanej przez Niemcy spółce CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Turyngia).**

- 2) **Nie ma potrzeby orzekać co do pozostałej części skargi o stwierdzenie nieważności.**

- 3) **Komisja pokryje własne koszty postępowania, a także koszty poniesione przez CDA Datenträger Albrechts GmbH. Republika Federalna Niemiec i ODS Optical Disc Service GmbH pokryją własne koszty.**

Azizi

García-Valdecasas

Cooke

Jaeger

Dehousse

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 19 października 2005 r.

Sekretarz

Prezes

H. Jung

J. Azizi

Spis treści

Ramy prawne	II - 4314
Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu	II - 4318
A — Ogólny kontekst	II - 4319
1. Etap zakładania przedsiębiorstwa (lata 1990–1992)	II - 4319
2. Etap restrukturyzacji (lata 1993–1998)	II - 4321
3. Nabycie niektórych aktywów przez MTDA	II - 4322
B — Przebieg postępowania administracyjnego	II - 4323
C — Ustalenie stanu faktycznego i ocena prawna	II - 4324
1. Pomoc finansowa przyznana przez Republikę Federalną Niemiec na etapie zakładania przedsiębiorstwa	II - 4324
2. Pomoc finansowa przyznana na etapie restrukturyzacji	II - 4328
3. W przedmiocie odzyskania pomocy	II - 4331
4. Sentencja zaskarżonej decyzji	II - 4332
Przebieg postępowania i żądania stron	II - 4334
Co do prawa	II - 4336
I — Uwagi wstępne	II - 4336
II — W przedmiocie zarzutu opartego na naruszeniu art. 87 ust. 1 oraz art. 88 ust. 2 WE	II - 4337
A — Argumenty stron	II - 4337
B — Ocena Sądu	II - 4341
W przedmiocie kosztów	II - 4352
II - 4354	